

Programa per a l'assignatura Teoria i Tècnica de les arts (curs 1981-82)

- 1- El camp fenomènic de l'Art: delimitació. Els intents d'ordenació i diferenciació de les diferents arts.
- 2- Obra i valor artístic. La Bellesa. Art i Veritat. Limits entre Art i Ciència. El repàs a la història de les idees estètiques.
- 3- L'obra d'art com realitat material. El signe artístic. La Forma. Signe artístic i codi. Representació i expressió.
- 4- L'art com operació. L'obra d'art com proposta artística: l'artista i l'interpret, construcció i reconstrucció. El gaudiment estètic: percepció i interpretació.
- 5- El fet artístic. Origen de l'operació artística. El moment ideatiu: la Creació. Inspiració i imaginació. El procés de formalització.
- 6- Els procediments artístics: principis i mecànica. Espai, volum i superfície.
- 7- La crítica de l'art. Hermenèutica i valoració. El judici de valor. Els factors del judici crític. El crític com artista. El crític, l'esteta i l'historiador de l'art.
- 8- L'obra d'art com realitat històrica. La història crítica de l'art: objecte de la seva anàlisi. Les principals directrius metodològiques.
- 9- Els començaments historiogràfics: el sistema de les "Vides" i les orientacions positivistes.
- 10- La sociologia de l'art. Els intents d'interpretació en les diferents corrents materialistes.
- 11- El món de la forma i la pura visualitat. "La història de l'art sense noms": Wölfflin i els "principis fonamentals" en la història de l'art. El formalisme rieglia. Altres propostes formalistes.
- 12- Introducció a la psicologia de la representació pictòrica. De Freud a Gombrich.
- 13- La teoria de la Gestalt, i la psicologia de la percepció visual. L'estudi de categories formals a partir d'una fenomenologia del que s'anomena pensament visual".

- 14- Imatge i formes simbòliques. Iconografia i Iconologia." La història de l'art com a disciplina humanística": Panofsky.
- 15- L'obra d'art com a signe lingüístic. Semiologia i Semiòtica. Introducció les teories de la Informació i Comunicació.

notes

Com a complement d'aquest programa es preveuen classes pràctiques que es realitzaran fora de la Universitat amb la intenció d'aprofundir en el coneixement de les tècniques i procediments plàstics.

L'avaluació de l'alumne es farà mitjançant dues proves escrites, un treball i els exercicis - recensions, comentaris d'exposicions,...- que es programin al llarg del curs.

Per a qualsevol consulta l'alumne pot adreçar-se al despatx de Teoria, en el departament d'art, els dies i hora establerts per aquest fi (anuari).

bibliografia

- Aguilera Cerni, V i altres, Diccionario del arte moderno, Fernando Torres, editor, Valencia, 1979.
- Fagiolo, M. (pròleg de G. C. Argan), Guide a la storia dell arte, Sansoni, Firenze, 1974.
- Arnheim, R. Arte y percepción visual, Gustavo Gili, Barcelona 1979.
- Arvatov, B., Arte y producción, Alberto Corazón ed., Madrid 1973.
- Arvon, H. L'esthétique marxiste, P.U.F., Paris, 1970.
- Battcock, G. (ed.), La idea como arte, col. Punto y línea, G.G., Barcelona 1977.
- Bizet, J.A. i altres, Estructuralismo y estética, Nueva visión, Buenos Aires, 1969.
- Benjamin, W., La obra del arte en la época de su reproductibilidad técnica, Taurus, Madrid, 1973.
- Baudelaire, Ch., Curiosidades estéticas y el arte romántico, La Fontana mayor, Madrid, 1977.
- Bosanquet, B., Historia de la estética, Nueva visión, Buenos Aires, 1970.
- Bozal, V. i altres, España vanguardia artística y realidad social, G.G. Barcelona, 1976.
- Bozal, V. El lenguaje artístico, Ed. Península, Barcelona, 1970.
- Braudillard, J., El sistema de los objetos, S. XXI, Barcelona, 1969.
- Brecht, B., El compromiso en literatura y arte, ed. Península, Barcelona, 1973
- Carpenter- Mc. Luhan, El aula sin muros, ed. Cultura popular, Barcelona, 1968.
- Checa Gremades y otros, Guía para el estudio de la historia del arte, Guadalupe Gremades arte Catedra, Madrid, 1968.
- Doener, M., Los materiales de la pintura y su empleo en el arte
- Dondis, D.A., La sintaxis de la imagen, col. Comunicación visual, G.G., Barcelona, 1976.

- Dorfles, G., Simbolo, comunicación y consumo, Lumen, Barcelona, 1967; Nuevos ritos, nuevos mitos, Lumen, Barcelona, 1969.; Naturaleza y artificio, Lumen, 1972; El diseño industrial y su estética, Labor, Barcelona, 1967. /
- Eco, U., Obra abierta, forma e indeterminación en el arte contemporáneo, ed. Seix i Barral, Barcelona, 1965; La definición del arte, ed. Martínez Roca, Barcelona, 1970.
- Fischer, E. La necesidad del arte, ed. Península, Barcelona, 1975.
- Focillon, H. La vie des formes, PUF, Paris, 1970.
- Foucault, M. Las palabras y las cosas, s. XXI, Mejiro, 1974; El orden del discurso, Tusquets ed. cuadernos marginales, Barcelona, 1970.
- Francastel, P. Etudes de sociologie de l'art, Denoël-Gonthier, Paris, 1970; Art et technique, en la mateixa editorial, Paris, 1956.
- Freud, S. Psicoanálisis del arte, Alianza editorial, libro de bolsillo, Madrid, 1970.
- Gombrich, E.H. Arte e ilusión GG arte, Barcelona, 1979; Meditaciones sobre un caballo de juguete, Seix y Barral, Barcelona, 1968; Freud y la psicología del arte. Estilo, forma y estructura a la luz del psicoanálisis, Barral ed, Barcelona, 1971.
- Gramsci, A. Antología, sXXI, Madrid, 1974.
- Greenberg, C. Arte y cultura, ensayos críticos, GG, col. punto y línea, Barcelona, 1979. Gubern, R. El lenguaje de los comics, Barcelona, 1972.
- Hadjinicolaou, N. Historia del arte y la lucha de clases, sXXI, Madrid, 1975
- Hauser, A. La sociología del arte, Cuadarrama, Madrid, 1975.
- Hogg, J. i altres. Psicología y artes visuales, GG comunicación visual, Barcelona 1975.
- Kepes, G. El lenguaje de la visión, Infinito, Buenos Aires, 1969.
- Lukacs, G. El asalto a la razón, ed. Grijalbo, Barcelona- Mejiro, 1968; Prolegómenos a una estética marxista, ed. Grijalbo, Mejiro, 1965; Problemas del realismo, Fondo de cultura económica, Mejiro, 1966.
- Luhan- Fiore, G. El medio es el mensaje, Paidós, Buenos Aires, 1969; Luhan (I) La Galaxia Gutenberg, génesis del "homo tipogrephicus", ed. Aguilar, Madrid, 1972.

Maltese, C. Las técnicas artísticas, ed, Catedra, Madrid, 1980.

Marcuse, H. Vers la liberation, ed. de Minuit, Paris, 1969; La dimensión estética, ed. Materiales, Barcelona, 1978.

Marchan, S. Del arte objetual al arte de concepto, Alberto corazón, Madrid, 1972.

Marx-Engels, F. Textos sobre la producción artística, ed. Alberto Corazón, Madrid, 1975.

Moles, A. Théorie de l'information et la perception esthétique, Flammarion, Paris; Teoría de los objetos, ed. GG col. comunicación visual, Barcelona, 1974.

Morawski, S. Fundamentos de Estética, ed. Península, Barcelona, 1977.

Mukarovsky, J. Escritos de estética y semiótica del arte, GG, comunicación visual, Barcelona, 1977.

Panofsky, E. Estudios sobre iconología, Alianza universidad, Madrid, 1972
El significado de las artes visuales, Alianza forma, Madrid, 1979; La perspectiva como forma simbólica, Tusquets, ed. c. marginales, Barcelona, 1973.

Pevsner, N. Esquema de la arquitectura Europea, ed. Infinito, Buenos Aires 1957.

Previtali, G.- Zeni, F. Storia dell arte italiano, Vol I, Einaudi ed, Milano 1979.

Puig, A. Sociología de las formas, GG, col. Comunicación Visual, Barcelona 1979.

Read, H. Arte y Sociedad, Ed. Península, 1973, Barcelona; Educación por el arte, Ed, Paidós, Buenos Aires 1973.

Riegl, A. Problemas de estilo, GG, Arte, Barcelona 1980.

Rubert de Ventos, X. Teoría de la sensibilidad, Ed. Península, Barcelona 1968; La Estética y sus herejías, Ed. Anagrama, Barcelona 1974.

Sanchez Vazquez, A. Estética y Marxismo, ediciones Era, Mexico, 1970.

Summerson, J. El Lenguaje clásico de la arquitectura, de L.E. Alberti a Le Corbusier, GG, Barcelona 1974.

Trotsky, L. Sobre Arte y Cultura, Alianza Ed. Madrid, 1971.

Venturi, L. Historia de la crítica de arte, GG, Arte, Barcelona 1979.

Volpe, G. della, Crítica del gusto, Seix i Barral , Barcelona.

Wittkower, R. Interpretation of visual simbols in art, London, 1955.

Wittkower, R. La escultura, procesos y principios, Alianza Forma, Madrid, 1980.

Wölfflin, H. Principios fundamentales de la historia del arte, Espasa Calpe Madrid, 1961.

Worringer, W. Abstracción y naturaleza, Fondo de cultura económica, Madrid 1975.

Zevi, B. Saber ver la arquitectura, Poseidon, Buenos Aires, 1963; El Lenguaje moderno de la arquitectura, Poseidon, Barcelona, 1978.